

OBSAH.

	Strana
Předmluva	3
Úvod	3
Kapitola I. Filosofie a přírodní vědy.	
§ 1. Úkoly filosofie a přírodní vědy	5
§ 2. Přírodní věda	6
§ 3. Vědy fyzikální a biologické	9
§ 4. Příroda, přírodní	10
§ 5. Vztahy mezi filosofií a přírodními vědami	12
§ 6. Historie vztahů mezi přírodovědeckým a filosofickým poznáním	14
§ 7. Rozdíly mezi prací filosofickou a přírodovědeckou	19
Kapitola II. Přírodovědecké poznání.	
§ 1. Úkoly vědy v přírodovědeckém poznání	23
§ 2. Filosofická problematika v přírodovědeckém poznání	25
a) Filosofické problémy, týkající se prostoru a času	25
b) Filosofické problémy, týkající se hmoty, síly a energie	28
c) Filosofické problémy, týkající se kauzality	30
d) Filosofické problémy, týkající se živé hmoty	32
e) Filosofické problémy, týkající se poměru duše a těla	34
Kapitola III. Psychologická, sociologická a etická analýsa přírodovědeckého poznání.	
§ 1. Filosofická analýsa	36
§ 2. Psychologická analýsa	37
§ 3. Vznik představy prostoru	39
§ 4. Vznik představy času	43
§ 5. Vznik představy příčinnosti	46
§ 6. Vznik představy hmoty, síly a energie	47
§ 7. Psychologické podmínky bádání	50
§ 8. Sociologické podmínky bádání	55
§ 9. Etické podmínky bádání	57
Kapitola IV. Logická analýsa přírodovědeckého poznání.	
§ 1. Logická analýsa poznání	60
A. Metodologie.	
§ 2. Heuristika	62
§ 3. Poznatek	62
§ 4. Vztahy mezi poznatky (pravidlo, zákon, teorie)	64
§ 5. Metodologie	65
§ 6. Rozdělení metod	68
§ 7. Pozorování	69
§ 8. Požadavky dobrého pozorování	72
§ 9. Měření	78
§ 10. Pokus	81
§ 11. Metody hledání příčin (Millovy)	84
§ 12. Obecné metody, heuristicky nejvýznamnější. I. Analýsa	86
§ 13. 2. Syntesa	88

	Strana
14. 3. Abstrakce a konkrétnisace	89
15. 4. Srovnávací metoda	91
16. 5. Analogická metoda	93
17. 6. Dedukce	96
18. 7. Indukce	100
19. 8. Statistická metoda	102
20. Speciální metodologie	106
21. Metodologie fyziky	106
22. Metodologie chemie	107
23. Metodologie biologie	111

B. Kritika.

24. Kritika pojmů; požadavky klasické logiky	114
25. Pragmaticko-konvenční definice	115
26. Měření místo definice	119
27. Druhy definic v přírodních vědách užívaných	124
28. Náhrada klasické definice. Popis	126
29. Ostatní náhrady klasické definice	128
30. Kritika soudů	129
31. Důkaz	130
32. Některé vady důkazů	133
33. Rozsah pojmu. Dělení	133
34. Vadná dělení	134
35. Třídění (klasifikace)	135

Kapitola V. Noetická analýza přírodovědeckého poznání.

1. Noetická analýza	136
2. Východiště poznání	138
3. Problémy platnosti poznání	140
4. Problémy původu poznání	151
5. Problémy původu v přírodovědeckém poznání	153
6. Platnost přírodovědeckých soudů	155
7. Noetická úloha matematiky	158
8. Noetický význam pozorování a popisu	169
9. Noetický význam výtěžků metod	171

Kapitola VI. Metafyzická analýza přírodovědeckého poznání.

1. Metafyzická analýza	173
2. Metafyzické jádro dosavad uvedených problémů	177
3. Základní metafyzické pojmy v přírodních vědách	179
4. Kategorie reality	180
5. Poměr subjektu a objektu	182
6. Realismus	185
7. Kategorie substance	188
8. Původ kategorie substance	189
9. Substanciální pojetí hmoty	191
10. Námitky pozitivistů proti pojmu substance	194
11. Kategorie kauzality	195
12. Kategorie finality	199
13. Moderní fyzikové o kauzalitě a finalitě	202
14. Planckův pokus o ověření kauzality	204
15. Rozhodnutí o platnosti kauzality	207

Hypotese a teorie.

16. Vysvětlení jevů	212
17. Hypotese	216
18. Podmínky uznání hypotese	219
19. Námitky proti vysvětlování hypotesami	225
20. Teorie	228
21. Forma teorie	232
22. Cíl teorie	233

Kapitola VII. Přírodovědecké názory světové.

1. Pojem celku a tvaru	240
2. Co je svět	242
3. Obraz a pojem světa	245
4. Názor světa	246
5. Světový názor	248
6. Nejstarší pověsti o vzniku světa	252
7. Řecká kosmologie a kosmogonie	255
8. Od renesanční doby	260
9. Jeansova kosmogonie	265
10. Konstrukce světa z principů	271
11. Konstrukce světa z fyzikálních principů	272
12. Konstrukce světa ze vztahů	279
13. Jeansův obraz světa	281
14. Edingtonův obraz světa	283
15. Logický obraz světa	287

Závěr 289

Zusammenfassung 291

Literatura k jednotlivým kapitolám 300

Rejstřík 306

316

255016574

Filozofická fakulta
Univerzity Karlovy v Praze